

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ
ശ്രീസീതാലക്ഷ്മണഭരതശത്രുഘ്നഹനുമത്സമേത ശ്രീരാമചന്ദ്ര
പരബ്രഹ്മണേ നമഃ

ശ്രീമദ്രാമായണ വാൽമീകീയേ ആദികാവ്യേ ബാലകാണ്ഡേ

॥ ത്രിസപ്തതിതമഃ സർഗഃ ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

ശ്രീ രംഗരാമാനുജ മഹാദേശികൻ

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ
ശ്രീസീതാലക്ഷ്മണഭരതശത്രുഘ്നഹനുമത്സമേത ശ്രീരാമചന്ദ്ര
പരബ്രഹ്മണേ നമഃ

॥ ത്രിസപ്തതിതമഃ സർഗഃ ॥

ശ്രീരാമാദീനാം ചതുർണാം ഭ്രാതൃണാം വിവാഹഃ

യസ്മിംസ്തു ദിവസേ രാജാ
ചക്രേ ഗോദാനമുത്തമം |
തസ്മിംസ്തു ദിവസേ വീരോ
യുധാജിത് സമുപേയിവാൻ || 1.73.1 ||

പുത്രഃ കേകയരാജസ്യ
സാക്ഷാദ്ഭരതമാതുലഃ |
ദൃഷ്ട്വാ പൃഷ്ട്വാ ച കുശലം
രാജാനമിദമബ്രവീത് || 1.73.2 ||

കേകയാധിപതീ രാജാ
സ്നേഹാത് കുശലമബ്രവീത് |
യേഷാം കുശലകാമോഽസി
തേഷാം സമ്പ്രത്യനാമയം || 1.73.3 ||

സ്വസ്ത്രീയം മമ രാജേന്ദ്ര
ദ്രഷ്ടുകാമോ മഹീപതിഃ |
തദർഥമുപയാതോഽഹ -
മയോധ്യാം രഘുനന്ദന || 1.73.4 ||

ശ്രുത്വാ ത്വഹമയോധ്യായാം
 വിവാഹാർഥം തവാത്മജാൻ |
 മിമിലാമുപയാതാംസ്തു
 ത്വയാ സഹ മഹീപതേ || 1.73.5 ||

ത്വയോഭ്യുപയാതോഹം
 ദ്രഷ്ടുകാമഃ സ്വസുഃ സുതം |
 അഥ രാജാ ദശരഥഃ
 പ്രിയാതിമിമുപസ്ഥിതം || 1.73.6 ||

ദൃഷ്ട്വാ പരമസത്കാരൈഃ
 പൂജനാർഹമപൂജയത് |
 തതസ്താമുഷിതോ രാത്രിം
 സഹ പുത്രൈർമഹാത്മഭിഃ || 1.73.7 ||

പ്രഭാതേ പുനരുത്ഥായ
 കൃത്വാ കർമാണി തത്ത്വവിത് |
 ഋഷീംസ്തദാ പുരസ്കൃത്യ
 യജ്ഞവാടമുപാഗമത് || 1.73.8 ||

യുക്തേ മുഹൂർത്തേ വിജയേ
 സർവാഭരണഭൂഷിതൈഃ |
 ഭ്രാതൃഭിഃ സഹിതോ രാമഃ
 കൃതകൗതുകമംഗലഃ || 1.73.9 ||

വസിഷ്ഠം പുരതഃ കൃത്വാ
 മഹർഷീനപരാമ്പി |
 വസിഷ്ഠോ ഭഗവാനേത്യ
 വൈദേഹമിദമബ്രവീത് || 1.73.10 ||

രാജാ ദശരഥോ രാജൻ
 കൃതകൗതുകമംഗലൈഃ |
 പുത്രൈർനരവരശ്രേഷ്ഠോ
 ദാതാരഥഭികാങ്ക്ഷതേ || 1.73.11 ||

ദാത്യപ്രതിഗ്രഹീത്യഭ്യാം
 സർവാർഥാഃ സംഭവന്തി ഹി |
 സ്വധർമ്മം പ്രതിപദ്യസ്വ
 കൃത്യാ വൈവാഹ്യമുത്തമം || 1.73.12 ||

ഇത്യുക്തഃ പരമോദാരോ
 വസിഷ്ഠേന മഹാത്മനാ |
 പ്രത്യുവാച മഹാതേജാ
 വാക്യം പരമധർമവിത് || 1.73.13 ||

കഃ സ്ഥിതഃ പ്രതിഹാരോ മേ
 കന്യാജ്ഞാം സമ്പ്രതീക്ഷതേ |
 സ്വഗൃഹേ കോ വിചാരോസ്തി
 യഥാ രാജ്യമിദം തവ || 1.73.14 ||

കൃതകൗതുകസർവസ്വാ
 വേദിമൂലമുപാഗതാഃ |
 മമ കന്യാ മുനിശ്രേഷ്ഠ
 ദീപ്താ വഹ്നേരിവാർചിഷഃ || 1.73.15 ||

സദ്യോഹം ത്വത്പ്രതീക്ഷോസ്തി
 വേദ്യാമന്യാം പ്രതിഷ്ഠിതഃ |
 അവിഹ്നം ക്രിയതാം സർവം
 കിമർഥം ഹി വിലംബ്യതേ || 1.73.16 ||

തദ് വാക്യം ജനകേനോക്തം
 ശ്രുത്വാ ദശരഥസ്തദാ |
 പ്രവേശയാമാസ സുതാൻ
 സർവാനുഷിഗണാനപി || 1.73.17 ||

തതോ രാജാ വിദേഹാനാം
 വസിഷ്ഠമിദമബ്രവീത് |
 കാരയസ്വ ഋഷേ സർവാ -
 മുഷിഭിഃ സഹ ധാർമിക || 1.73.18 ||

രാമസ്യ ലോകരാമസ്യ
 ക്രിയാം വൈവാഹികീം പ്രഭോ |
 തഥേത്യുക്ത്വാ തു ജനകം
 വസിഷ്ഠോ ഭഗവാനുഷിഃ || 1.73.19 ||

വിശ്വാമിത്രം പുരസ്കൃത്യ
 ശതാനനം ച ധാർമികം |
 പ്രപാമധ്യേ തു വിധിവദ്
 വേദിം കൃത്വാ മഹാതപാഃ || 1.73.20 ||

അലഞ്ചകാര താം വേദിം
 ഗന്ധപുഷ്പൈഃ സമന്തതഃ |
 സുവർണപാലികാഭിശ്ച
 ചിത്രകുന്ദൈശ്ച സാക്ഷുരൈഃ || 1.73.21 ||

അങ്കുരാവ്യേഃ ശരാവൈശ്ച
 ധൂപപാത്രൈഃ സധൂപകൈഃ |
 ശംഖപാത്രൈഃ സ്രുവൈഃ സ്രഗ്ഭിഃ
 പാത്രൈരർഘ്യാദിപൂജിതൈഃ || 1.73.22 ||

ലാജപൂർണ്ണൈശ്ച പാത്രീഭി -
 രക്ഷതൈരപി സംസ്കൃതൈഃ |
 ദർഭൈഃ സമൈഃ സമാസ്തീര്യ
 വിധിവന്മന്ത്രപൂർവകം || 1.73.23 ||

അഗ്നിമാധായ തം വേദ്യാം
 വിധിമന്ത്രപുരസ്കൃതം |
 ജുഹാവാഗ്നു മഹാതേജാ
 വസിഷ്ഠോ മുനിപുംഗവഃ || 1.73.24 ||

തതഃ സീതാം സമാനീയ
 സർവാഭരണഭൂഷിതാം |
 സമക്ഷമഗ്നേഃ സംസ്ഥാപ്യ
 രാഘവാഭിമുഖേ തദാ || 1.73.25 ||

അബ്രവീജ്ജനകോ രാജാ
 കൗസൽയാനന്ദവർധനം |
 ഇയം സീതാ മമ സുതാ
 സഹധർമചരീ തവ || 1.73.26 ||

പ്രതീച്ഛ ചൈനാം ഭദ്രം തേ
 പാണിം ഗൃഹ്ണീഷ്യ പാണിനാ |
 പതിവ്രതാ മഹാഭാഗാ
 ഛായേവാനുഗതാ സദാ || 1.73.27 ||

ഇത്യുക്ത്വാ പ്രാക്ഷിപദ് രാജാ
 മന്ത്രപുതം ജലം തദാ |
 സാധുസാധിതി ദേവാനാ -
 മൃഷീണാം വദന്താം തദാ || 1.73.28 ||

ദേവദുന്ദുഭിനിർഘോഷഃ

പുഷ്പവർഷോ മഹാനഭൂത് |

ഏവം ദത്താ സുതാം സീതാം

മന്ത്രോദകപുരസ്കൃതാം || 1.73.29 ||

അബ്രവീജനകോ രാജാ

ഹർഷേണാഭിപരിപ്ലുതഃ |

ലക്ഷ്മണാഗച്ഛ ഭദ്രം തേ

ഊർമിലാമുദ്യുതാം മയാ || 1.73.30 ||

പ്രതീച്ഛ പാണിം ഗൃഹ്ണീഷ്യ

മാ ഭൂത് കാലസ്യ പര്യയഃ |

തഥേവമുക്ത്വാ ജനകോ

ഭരതം ചാഭ്യഭാഷത || 1.73.31 ||

ഗൃഹാണ പാണിം മാന്ധവ്യഃ

പാണിനാ രഘുനന്ദന |

ശത്രുഘ്നം ചാപി ധർമാത്മാ

അബ്രവീൻമിമിലേശ്വരഃ || 1.73.32 ||

ശ്രുതകീർത്തേർമഹാബാഹോ

പാണിം ഗൃഹ്ണീഷ്യ പാണിനാ |

സർവേ ഭവന്തഃ സൗമ്യാശ്ച

സർവേ സുചരിതവ്രതാഃ || 1.73.33 ||

പത്നീഭിഃ സന്തു കാകുത്സ്ഥാ

മാ ഭൂത് കാലസ്യ പര്യയഃ |

ജനകസ്യ വചഃ ശ്രുത്വാ

പാണീൻ പാണിഭിരസ്പൃശൻ || 1.73.34 ||

ചത്വാരസ്മതേ ചതസൃണാം
 വസിഷ്ഠസ്യ മതേ സ്ഥിതാഃ |
 അഗ്നിം പ്രദക്ഷിണം കൃത്വാ
 വേദി രാജാനമേവ ച || 1.73.35 ||

ഋഷീംശ്ചാപി മഹാത്മാനഃ
 സഹഭാർയാ രഘുദ്വഹാഃ |
 യഥോക്തേന തതശ്ചക്ര -
 രവിവാഹം വിധിപൂർവകം || 1.73.36 ||

പുഷ്പവൃഷ്ടിർമഹത്യാസീ -
 ദന്തരിക്ഷാത് സുഭാസ്വരാ |
 ദിവ്യദുന്ദുഭിനിർഘോഷൈ -
 രഗീതവാദിത്രനിഃസ്വനൈഃ || 1.73.37 ||

നന്യതുശ്ചാപ്സരഃസംഘാ
 ഗന്ധർവാശ്ച ജഗുഃ കലം |
 വിവാഹേ രഘുമുഖ്യാനാം
 തദദ്ഭുതമദ്യശൃത || 1.73.38 ||

ഈദൃശേ വർതമാനേ തു
 തൂര്യോദ്ഘൃഷ്ടനിനാദിതേ |
 ത്രിരഗ്നിം തേ പരിക്രമ്യ
 ഊഹൂർഭാർയാ മഹൗജസഃ || 1.73.39 ||

അഥോപകാർയം ജഗ്മുസ്മതേ സഭാർയാ രഘുനന്ദനാഃ |
 രാജാപ്യനുയയൗ പശ്യൻ സർഷിസംഘഃ സബാന്ധവഃ || 1.73.40 ||

|| ഇത്യാർഷേ ശ്രീമദ്രാമായണേ വാൽമീകീയേ ആദികാവ്യേ
 ബാലകാണ്ഡേ ത്രിസപ്തതിതമഃ സർഗഃ ||